

САОПШТЕЊЕ

FIRST RELEASE

Молимо кориснике да приликом употребе података обавезно наведу извор
Users are kindly requested to mention the data source

ГОДИНА IV

САРАЈЕВО, 27. 6. 2013.

БРОЈ 2

БРУТО ДОМАЋИ ПРОИЗВОД (БДП) И СТВАРНА ИНДИВИДУАЛНА ПОТРОШЊА (СИП) У СТАНДАРДУ КУПОВНЕ МОЋИ (СКМ) ЗА 2012. – прве процјене

Статистички уред Европске уније ЕУРОСТАТ објавио је податке о Бруто домаћем производу (БДП) по становнику, изражен у стандарду куповне моћи (СКМ), а односи се на 27 земаља чланица ЕУ, три чланице ЕФТА, једну земљу приступницу (Хрватска), четири земље кандидата за чланство (Турска, Македонија, Црна Гора и Србија) и двије земље потенцијални кандидати за чланство (Босна и Херцеговина, Албанија).

Према првим прелиминарним процјенама ЕУРОСТАТ-а за 2012¹. годину вриједност БДП-а по становнику израженог у стандарду куповне моћи² (СКМ) кретао се од 47% до 271% просјека ЕУ27 у земљама чланицама Европске уније.

Највиша вриједност БДП по становнику забиљежена је у Луксембургу³ два и по пута изнад просјека ЕУ27, а слиједи је Аустрија, Ирска, Холандија и Шведска са 30% више од просјека ЕУ27. Данска, Њемачка, Белгија и Финска налазе се у оквиру распона од 15% до 25% изнад наведеног просјека, док је у Уједињеном Краљевству и Француској утврђена вриједност БДП по становнику 10% изнад просјека ЕУ27.

У Италији и Шпанији остварен је БДП по становнику одмах испод просјека ЕУ27. На Кипру је забиљежено око 10% испод просјека, а Малта, Словенија, Чешка Република, Словачка, Грчка и Португал нашле су се у оквиру распона од 15% до 25% испод просјека. Литванија, Естонија, Пољска, Мађарска и Латвија биле су између 30% и 40% испод просјека ЕУ27, док су Румунија и Бугарска оствариле више од 50% испод просјека.

Земље кандидати (Турска, Македонија, Црна Гора и Србија) су знатно испод просјека садашњих земаља чланица (45% до 65%), а БДП по становнику Хрватске износи око 39% испод просјека ЕУ27.

Босна и Херцеговина се налази на последњем мјесту са БДП-ом по становнику у СКМ који износи само 28% просјека ЕУ27.

Графикон 1. Бруто домаћи производ (БДП) и Стварна индивидуална потрошња (СИП) по становнику (у СКМ), 2012., индекси обима (ЕУ27 = 100)

Стварна индивидуална потрошња по становнику у земљама чланицама ЕУ кретала се у распону од 48% до 141% просјека ЕУ27

Иако се БДП по становнику често користи као показатељ нивоа благостања у земљама, он није једини такав показатељ. Алтернативни показатељ благостања, који боље одражава стање у домаћинствима, је Стварна индивидуална потрошња (СИП) по становнику⁴. Уопштено, ниво СИП-а по становнику је хомоген него ниво БДП-а, али још увијек постоје значајне разлике по земљама чланицама. У 2012. години СИП по становнику изражен у СКМ кретао се између 48% просјека ЕУ у Румунији и 141% просјека ЕУ у Луксембургу.

Напомена корисницима:

1. Вриједности су базиране на подацима о БДП-у и становништву за 2012. годину закључно са 1. јуна 2013. године и према посљедњим расположивим подацима о паритету куповне моћи. Ревидиране процјене бит ће публиковане у децембру 2013. године.
2. Стандард куповне моћи (СКМ) је јединица вјештачке валуте која елиминира разлике у нивоу цијена између земаља. Тако један СКМ купује исти волумен робе и услуга у свим земљама. Ова јединица омогућава смислено поређење волумена економских индикатора у свим земљама. Агрегати изражени у СКМ се добивају дијелењем агрегата у текућим цијенама и националној валути са одговарајућим паритетом куповне моћи (ПКМ). Концепт базне цијене који се користи у подацима националних рачуна и метод који се користи за компилацију СКМ имплицирају да разликама између земаља чији индекси се налазе унутар истог ранга не треба дати превелик значај.

За детаљније информације прочитајте чланак на веб страници ЕУРОСТАТ-а:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/GDP_per_capita_consumption_per_capita_and_price_level_indices

3. Висок БДП по становнику у Луксембургу дјеломично је резултат великог удјела прекограничних радника у укупној упослености земље. Иако доприносе вриједности БДП-а, ови радници нису резиденти који се узимају у обзир приликом утврђивања БДП-а по становнику.
4. Као мјера благостања једне земље чешће се користе индикатори директно везани за домаћинства него БДП. Ниво потрошње по становнику је једна од њих. Стварна индивидуална потрошња (СИП) односи се на робу и услуге који су стварно конзумирани од стране појединаца, независно о томе да ли је ту робу и услуге купило и платило домаћинство, влада или нека непрофитна организација. У поређењу потрошње на међународном нивоу, СИП се често сматра као препорученом мјером, будући да није под утицајем начина организовања потрошње појединих важних услуга од стране домаћинства, попут здравствених и образовних услуга. СИП је уврштен међу препоруке Stiglitz-Sen-Fitoussi извјештаја.
5. Еурозона (ЕА17) се састоји од Белгије, Њемачке, Естоније, Ирске, Грчке, Шпаније, Француске, Италије, Кипра, Луксембурга, Малте, Холандије, Аустрије, Португала, Словеније, Словачке и Финске.

Бруто домаћи производ (БДП) и Стварна индивидуална потрошња (СИП) по становнику у СКМ у 2012., ЕУ27 =100

	БДП по становнику	СИП по становнику
ЕУ27	100	100
Евро подручје (ЕА17) ⁵	108	106
Луксембург	271	141
Аустрија	131	119
Ирска	129	98
Холандија	128	112
Шведска	128	118
Данска	125	115
Њемачка	121	121
Белгија	119	112
Финска	115	114
Уједињено Краљевство	110	120
Француска	108	113
Италија	98	97
Шпанија	97	93
Кипар	91	94
Малта	86	85
Словенија	82	79
Чешка Република	79	69
Словачка	75	72
Грчка	75	84
Португал	75	77
Литванија	70	74
Естонија	68	59
Пољска	66	71
Мађарска	66	61
Латвија	62	61
Румунија	49	48
Бугарска	47	49
Норвешка	195	138
Швајцарска	160	133
Исланд	112	110
Хрватска	61	59
Турска	56	60
Црна Гора	42	55
Македонија	35	40
Србија	35	43
Албанија	30	34
Босна и Херцеговина	28	36

Издаје и штампа Агенција за статистику Босне и Херцеговине, 71000 Сарајево, Зелених беретки 26

Телефон: +387 (33) 911 911 · Телефакс: +387 (33) 220 622
Електронска пошта: bhas@bhas.ba · Интернетска страница: <http://www.bhas.ba>

Одговара директор: Зденко Милиновић

Саопштење приредили: Лана Шимић, Ивана Харачић

Лектор: Амра Капетановић

Штампа: 150 примјерака

Подаци из овог саопштења објављују се и на интернет.
